

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

تاریخ معماری جهان

از نخستین تمدن‌ها تا عصر حاضر

پاتریک نوتزن - ریچارد وستون

ترجمه

مهندس سعیده حسینی‌زاده مهرجردی - دکتر شهریار طاووسی تفرشی

ویراستار فنی

دکتر فرح حبیب

سرشناسه	: نوتژن، پاتریک، ۱۹۳۰ - ۲۰۰۴م. Nuttgens, Patrick
عنوان و نام پدیدآور	: تاریخ معماری جهان از نخستین تمدن‌ها تا عصر حاضر / اپاتریک نوتژن، ریچارد وستون؛ ترجمه سعیده حسینی‌زاده مهرجردی، تهران: فدک ایساتیس، ۱۳۹۱.
مشخصات نشر	: ۴۲۴ ص. : مصور، جدول.
مشخصات ظاهری	: شابک ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۰-۰۹۰-۰۶-۱۵۰۰۰۰ ریال
رشابک	: فیپا
وضعیت فهرست‌نویسی	: عنوان اصلی: The complete handbook of architecture from the first civilizations to the present day, 2006.
یادداشت	: معماری -- تاریخ
موضوع	: معماری -- طراحی -- تاریخ
موضوع	: وستون، ریچارد، ۱۹۵۳ - م. - Weston, Richard
شناسه‌افزوده	: حسینی‌زاده مهرجردی، سعیده، ۱۳۵۹ - مترجم
شناسه‌افزوده	: طاووسی تفرشی، شهریار، ۱۳۴۴ - مترجم
شناسه‌افزوده	: حبیب، فرح، ۱۳۳۸ - ویراستار
رده‌بندی کنگره	: NA۲۰/ن۲/ت۱۳۹۱
رده‌بندی دیویی	: ۷۲۰/۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۹۳۴۶۴۲

تاریخ معماری جهان از نخستین تمدن‌ها تا عصر حاضر

ترجمه	: سعیده حسینی‌زاده مهرجردی - شهریار طاووسی تفرشی
ویراستار فنی	: فرح حبیب
مدیر تولید	: رضا کریمی‌شاهنده
صفحه‌آرایی	: واحد تولید انتشارات فدک ایساتیس (مریم یوزباشی)
نوبت چاپ	: اول - ۱۳۹۱
تیراژ	: ۵۰۰
چاپ و صحافی	: گنج‌شایگان
قیمت	: ۱۵۰۰۰۰ ریال
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۰-۰۹۰-۰۶-۱۵۰۰۰۰

دفتر انتشارات :	تهران - خیابان انقلاب - خیابان اردیبهشت - بین‌بافی‌نژاد و جمهوری - ساختمان ۱۰
تلفن:	۶۶۴۶۵۸۳۱ - ۶۶۴۸۱۰۹۶ - ۶۶۴۸۲۲۲۱
نمایندگی تهران :	خیابان انقلاب - نیش ۱۲ فروردین - پلاک ۱۳۱۲ - انتشارات صانعی
تلفن:	۶۶۴۰۹۹۲۴ - ۶۶۴۰۵۳۸۵
فروشگاه یزد:	میدان آزادی (باغ ملی) - ابتدای خیابان فرخی - جنب مجتمع ستاره
تلفن:	۶۲۲۶۷۷۲ - ۶۲۲۶۷۷۱ - ۶۲۲۷۴۷۵

ایمیل و وبسایت: info@fadakbook.ir - www.fadakbook.ir

کلیه حقوق و حق چاپ متن و عنوان کتاب که به ثبت رسیده است؛ مطابق با قانون حقوق مولفان و مصنفان مصوب ۱۳۴۸ محفوظ و متعلق به انتشارات فدک ایساتیس می‌باشد. هرگونه برداشت، تکثیر، کپی برداری به هر شکل (چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه کتبی از انتشارات فدک ایساتیس ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

معاونت حقوقی
انتشارات فدک ایساتیس

مقدمه مؤلف

هیچ کس نمی‌تواند یک اثر معماری را به‌طور کامل بدون آگاهی از پس‌زمینه، درک کند. توسعه‌های اجتماعی و سیاسی، قابلیت‌های مصالح، پیشرفت‌های آموزش و فن‌آوری، دگرگونی در آداب و رسوم و عملکرد حامیان، رقابت فرهنگ‌های بیگانه، همگی در توضیح اینکه چرا یک ساختمان در وضع موجود این‌گونه است، مؤثراند و بدین دلیل، نخستین آثار بزرگ معماری، مقبره‌ها و معابد بوده است. چرا که غالباً مذهب نقش بسزایی داشته است. لذا، در این کتاب با موضوعیت «راهنمای سیری در معماری جهان»، به‌واسطه آن که قدر کار شناخته شود تناسبی بین مباحث فضایی و پس‌زمینه‌ها برقرار شد. این کتاب بر اساس «سبک‌های» پایه (این واژه تنها با برخی فرهنگ‌ها کاربرد دارد) وابسته به دوره زمانی یا منطقه، سامان‌دهی شده است. این تقسیم‌بندی براساس توالی تاریخی با هم‌پوشانی‌هایی تنظیم و با شناخت شخصی اینجانب از جنبش‌ها، تجدیدنظر و اصلاح شده است. گزارش حاضر گنجینه‌ای از ذخایر (معماری) است. در ابتدا، هر سبک با ارجاع به زمینه تاریخی و فرهنگی، معماران اصلی، مصالح ساختمانی، گونه‌های ساختمانی، فن‌آوری و فرهنگ واژگان و اصطلاحات معماری، تحلیل شده است. هر سبک با ارجاع به یک «ساختمان کلیدی» که ویژگی‌های بارز و برجسته آن نشان داده شده، توصیف گردیده است. مثال‌ها و نمونه‌ها به‌دقت انتخاب شده و به‌منظور کمک به شناخت و فهم سریع مطلب، یادداشت‌هایی (در کنار تصاویر) نگاشته شده است. پرسپکتیوها، نماها و جزئیات سازه و تزئینی این قابلیت را فراهم خواهند نمود تا ساختمان‌ها با یکدیگر مقایسه شوند. پلان‌ها همچون نقشه راهنما، کشف و تشریح سازماندهی فضاها و عملکردهای داخل بنا را متضمن شده‌اند. بعد از تحلیل‌های پیش‌زمینه، گزارش مربوط به ساختمان‌ها بر اساس موقعیت جغرافیایی مرتب شد. از این رو، استفاده‌کننده از کتاب می‌تواند بخش نخست هر فصل را برای سوابق و پیش‌زمینه‌ها مطالعه کند، سپس بخش دوم را مثل یک کتاب راهنما برای بازدید از سایت‌ها، مورد استفاده قرار دهد. در نهایت اینکه، هیچ‌جا نشین و جایگزینی برای تجربه و فهم واقعی یک ساختمان، جز حضور در آن وجود ندارد.

قصد من از تحلیل سبک‌ها، ایجاد زمینه‌ای برای درک و فهم (بهتر) است. کتاب حاضر، حتی ساختمان‌هایی را که مورد اشاره قرار نگرفته‌اند نیز تشریح و روشن می‌سازد. معماری بومی (که از آن به معماری "بومی- محلی" یاد شده است) بنابر دلایل زمانی و مکانی به فراموشی سپرده شده است، گرچه طی تاریخ به واسطه کثرت این گونه بناها، بررسی و ثبت شده‌اند. منظرسازی و باغ‌ها، تنها جایی که اهمیت آنها برای معماری غیرقابل انکار بوده است، مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

به واسطه کم کردن حجم مطالب محدودسازی‌هایی تنظیم شد؛ حتی برای ساختمان‌هایی که شایسته ارائه گزارش طولانی و مفصل بوده‌اند به شکلی مختصر در مورد آنها توضیح داده شده است. هر چند به اعتقاد من هیچ‌کدام از آثار معماری واجد ارزش تاریخی از قلم نیافتاده است. در نهایت اینکه تمامی بحث‌ها و ظرایف مطرح شده نظری است.

پاتریک نوتژن

وقایع برجسته و نقاط تحول تاریخی در تاریخ معماری

سال‌های قبل از میلاد مسیح (ع):

- حدود ۴۰۰۰ ق.م: مسکونی شدن و استقرار نخست بابل (احتمالاً بابل قدیم).
- حدود ۲۶۵۰ - ۲۶۰۰ ق.م: مجتمع تدفینی (گورستان) سقاره، مصر: نخستین سازه بزرگ مقیاس سنگی.
- حدود ۲۳۰۰ - ۱۷۵۰ ق.م: تمدن دره ایندوس، هند.
- حدود ۲۰۰۰ ق.م: زیگورات اور، بین‌النهرین، و معبد ماقبل تاریخ استونهنج، انگلستان.
- حدود ۱۵۰۰ ق.م: تأسیس پایتخت حتیانی‌هتوتاش، آناتولی.
- حدود ۱۴۰۰ ق.م: تخریب کنوسوس، کرت. آغاز تسلط میسنی‌ها بر دریای اژه (تمدن اژه‌ای).
- حدود ۱۰۸۵ ق.م: پایان دوره پادشاهی جدید مصر.
- حدود ۶۱۲ ق.م: سقوط نینوا پایتخت آشوری و انتقال آن به پایتخت مادها و بابلی‌ها.
- حدود ۵۶۳ - ۴۸۳ ق.م: دوران حیات بودا.
- حدود ۵۱۸ ق.م: کاخ پرسپولیس که ساخت آن توسط داریوش اول در ایران، آغاز شد.
- حدود ۵۰۹ ق.م: تشکیل جمهوری روم.
- حدود ۴۴۴ - ۴۲۹ ق.م: دوره پریکلس در یونان. پارتنون در شهر آتن که (ساخت آن) در ۴۴۷ آغاز شد.
- حدود ۳۲۳ - ۳۰ ق.م: دوره هلنیستی.
- حدود ۲۳۷ ق.م: معبد هوروس، ادفو، مصر.
- حدود ۷۸ ق.م: ساختمان آرشیو، روم: ابتدایی‌ترین طاق بتنی با مقیاس عظیم.
- حدود ۳۱ ق.م: اوکتاویانوس [ملقب به آگوستوس]، نخستین امپراطوری روم را به‌دست گرفت.
- حدود سال‌های میلادی ۱۲۰ - ۲۴: پانتئون؛ روم.
- حدود ۳۰۰: کاخ دیوکلتین، اسپلاتو، یوگسلاوی: آخرین ساختمان عظیم در دوره امپراطوری روم.
- حدود ۳۳۰: کنستانتین پایتخت امپراطوری را از روم به بیزانس منتقل کرد و آن را به کنستانتینوپول تغییر نام داد.
- حدود ۵۳۲ - ۷: سانتا صوفیا، کنستانتینوپول: بیزانس.
- حدود ۶۸۴: گنبد صخره‌ای (قبه الصخره) اورشلیم: نخستین معماری عظیم اسلامی.
- حدود ۷۴۵: تأسیس معبد بودا، تودای جی، نارا، ژاپن.
- حدود ۸۰۰: معبد - کوه بارا بودور، جاوه.

- حدود ۸۵۷: تالار اصلی، معبد فوگوانگ، کوهستان وتای، چین: ابتدایی‌ترین ساختمان چوبی مهم برجای مانده.
- ۹۱۰: تأسیس دیر کلونی، بورگاندی.
- حدود ۱۰۰۰: فروپاشی فرهنگ مایا در آمریکای مرکزی.
- ۶۰ - ۱۰۳۰: کلیسای جامع اشیپیر، آلمان: ابتدایی‌ترین طاق‌های چهاربخشی (طاق متقاطع قوسی) بزرگ مقیاس در اروپای میانه.
- ۱۱۵۰ - ۱۰۵۰: دوره رومانسک پیشرفته.
- حدود ۱۱۰۰: حیاط رقص (بال کورت) چچن ایتزا، مکزیک.
- ۱۱۰۴: ابتدایی‌ترین طاق‌های گهواره‌ای در شمال اروپا، در کلیسای دورام (دارم)، انگلستان.
- اوایل سده دوازدهم: کوه - معبد آنگکور وات، کامبودیا.
- حدود ۴۴ - ۱۱۴۰: جایگاه جدید سرایندگان در سنت دنیس، نزدیک پاریس: نخستین بنا به شیوه‌ی گوتیک تکامل یافته.
- ۱۱۹۴: آغاز (ساخت) کلیسای جامع شارتر: که آغاز ساخت آن به شیوه گوتیک پیشرفته بود.
- حدود ۱۲۵۰: معبد سوری، کونارک، هند: شاهکار معماری اوربسی.
- ۵۷ - ۱۳۳۷: ساخت پشت محراب کلیسای جامع گلوکاستر، انگلستان: تشکیل سبک گوتیک قائم انگلیس.
- حدود ۱۳۴۵: کاخ دوگاله، ونیز (آغاز بنا).
- ۴۴ - ۱۴۱۹: احداث بیمارستان. فلورانس، توسط برونلسکی: از ابتدایی‌ترین بناها به شیوه معماری رنسانس.
- ۱۵۳۲ - ۱۴۳۸: امپراطوری اینکا، پرو.
- ۱۴۸۵: انتشار کتاب "در باب ساخت بنا"^۱ در ایتالیا، توسط آلبرتی: نخستین رساله معماری در دوره رنسانس.
- ۱۴۹۹: برامانته از میلان به روم نقل مکان کرد: آغاز رنسانس پیشرفته.
- ۱۷۳۲ - ۱۵۰۱: سلسله صفوی ایران. مسجد شاه، اصفهان، ۳۷ - ۱۶۱۲.
- ۳۴ - ۱۵۲۰: محل جدید نگهداری ظروف مقدسه کلیسای سنت لورنزو، فلورانس، کار میکل‌آنژ، نخستین بنا به سبک معماری شیوه‌گرایی (منریست).
- ۱۵۲۱: نخستین ساختمان اثر جولینو رومانو، در روم. تخریب ساختمان تنوچیتیلان به شیوه‌ی آزتک، مکزیک، توسط فاتحان اسپانیایی.
- ۱۸۵۸ - ۱۵۲۶: دوره مغول در هند.
- ۱۵۲۷: غارت رم توسط سربازان امپراطوری.

۱. De re aedificatoria: وی کتاب‌های سه‌گانه "در باب ساختن بنا"، در باب نقاشی: (Della pittura) و در باب مجسمه‌سازی: (De statua)، که بسیار مهم و تأثیرگذار به زبان لاتین بودند را منتشر کرده بود.

- ۱۵۴۶: لسکو مأموریت یافت تا حیاط میدان لوور در پاریس را طراحی کند: آغاز کلاسیسیم فرانسوی.
- ۸۰ - ۱۵۴۹: دوره فعالیت پالادیو، تأثیرگذارترین معمار رنسانس ایتالیا.
- ۵۷ - ۱۵۵۰: مسجد سلیمانیه، استانبول، اثر سینان.
- ۱۶۰۳ - ۱۵۵۸: حکومت الیزابت اول در انگلستان.
- ۸۰ - ۱۵۶۸: خانه لانگ لیت، انگلستان: تکامل یافته‌ترین دستگاه عمارت (خانه) به شیوه الیزابتی.
- ۸۴ - ۱۵۶۸: گسو، روم، اثر ویگنولا: تأثیرگذاری اساسی بر روی طرح کلیسای باروکی.
- ۱۵۷۰: انتشار کتاب «در باب معماری» اثر پالادیو: نسخه اصلی رنسانسی.
- ۲۵ - ۱۶۰۳: سلطنت جیمز اول در انگلستان: دوره ژاکوبی.
- حدود اوایل سده هفدهم: کاخ کاتسورا، کیوتو، ژاپن: بر اساس ساده‌گرایی و بی‌آلایشی فرقه ذن.
- ۱۸ - ۱۶۱۶: خانه ملکه، گرینویچ، لندن، اثر اینیگو جونز: ابداع شیوه پالادیواری در انگلستان.
- حدود ۶۰ - ۱۶۲۰: سیر تکامل سبک باروک در روم.
- ۵۴ - ۱۶۳۲: تاج محل، هند: عظیم‌ترین مقبره به شیوه مغولی.
- ۱۷۲۳ - ۱۶۶۳: دوره فعالیت سیر کریستوفر رن در انگلستان.
- ۱۷۵۶ - ۱۶۶۹: کاخ ورسای، فرانسه.
- حدود ۱۷۳۰ - ۱۶۹۰: دوره بزرگ باروک اتریش.
- حدود ۱۵ - ۱۷۱۰: ابداع سبک روکوکو در پاریس.
- ۱۸۳۰ - ۱۷۱۴: دوره جرجی در انگلستان.
- حدود ۵۰ - ۱۷۱۵: احیاء پالادیواری در انگلستان.
- ۳۲ - ۱۷۲۱: کلیسای ویرزنهایلیگن شفاف تولدو، اسپانیا: نقطه اوج وهم‌گرایی و سه‌بعدی‌سازی به شیوه باروک.
- ۷۲ - ۱۷۴۳: کلیسای، باواریا، اثر نیومن: باروک-روکوکوی آلمان.
- حدود ۱۷۵۰: پیدایش نئوکلاسیسیم.
- حدود ۷۰ - ۱۷۵۰: استرابری هیل (تپه توت‌فرنگی)، انگلستان، اثر وال پول: آغاز احیاء مذهب در دوره‌ی گوتیک.
- ۸۰ - ۱۷۵۷: سنت ژنویو [پانتئون کنونی]، پاریس، اثر سوفلو: شاهکار کلاسیسم فرانسه.
- حدود ۱۸۳۰ - ۱۷۶۰: احیاء شیوه یونانی در معماری اروپا.
- ۹ - ۱۷۷۷: پل آهنی، کول بروک دل، انگلستان: نخستین پل آهنی.
- ۱۷۹۸: شیوه احیاء یونانی توسط لاتروب به ایالات متحده آمریکا برده شد.

- ۱۷۹۹: سدگلی، اثر لاتروب: ابتدایی‌ترین خانه در آمریکا به شیوه احیاء گوتیک.
- ۳- ۱۸۰۰: سبک نائبالسلطنه در انگلستان.
- حدود ۴۰- ۱۸۲۰: اوج شیوه احیاء یونانی در اروپا و ایالات متحده آمریکا.
- ۶۵- ۱۸۴۰: خانه‌های پارلمان لندن: نتوگوتیک و ویکتوریایی.
- ۵۱- ۱۸۵۰: کاخ بلورین (کریستال پالاس)، یک نمایشگاه عظیمی در لندن، اثر (جوزف) پاکستون نخستین ساختمان پیش ساخته، از شیشه و آهن.
- ۷۵- ۱۸۵۲: امپراطوری دوم فرانسه. اپرای پاریس، اثر گارنیه، آغاز آن در سال ۱۸۶۱ بود.
- ۱۸۵۹: خانه‌ی سرخ، در بکسلی هیث، شهر کِنت، اثر (فیلیپ) وب، که برای ویلیام موریس (طراحی شد): شیوه احیاء بومی انگلیس.
- ۱۸۷۳: ساختمان تریبون، نیویورک، اثرهانت: یکی از نخستین بناهای دارای نقش مایه‌ها.
- ۱۸۷۹: نخستین بار استفاده از بتن مسلح، توسط هِنریک اتفاد.
- ۱۸۸۴: کلیسای ساگرادا فامیلیا، بارسلونا، آغاز آن توسط گائودی در این زمان اتفاق افتاد.
- ۱۸۸۵: ساختمان خانه بیمه، شیکاگو، اثر جنی: نخستین آسمان خراش [در ۱۰ طبقه].
- ۹- ۱۸۸۷: برج ایفل، پاریس: مراسم تکریم فلز به عنوان یک ابزار معمارانه.
- حدود ۱۹۵۹- ۱۸۹۰: دوره فعالیت فرانک لوید رایت در ایالات متحده آمریکا.
- ۱۸۹۵: بازگشایی فروشگاه «آرت نوو» در پاریس.
- ۱۸۹۷: تأسیس وینا سزیشن.
- ۱۸۹۹: تأسیس انجمن باغشهر، انگلستان.
- ۱۹۰۴- ۱۸۹۹: ساختمان فروشگاه کارسون پایی اسکات، شیکاگو، اثر (لویی) سالیوان: به مکتب شیکاگو.
- ۳- ۱۹۰۳: احداث وینورسک استیت.
- ۲۰- ۱۹۱۸: برج اینشتین، پوتسدام، اثر میندلسون، اکسپرسیونیسم آلمان.
- ۱۹۱۹: پایه‌گذاری مکتب و مدرسه باهوس توسط گروپیوس.
- ۷۶- ۱۹۲۲: دوره فعالیت آلوار آلتو، که از فنلاند آغاز شد.
- ۱۹۲۳: انتشار «به سوی یک معماری» اثر لوکوربوزیه. ۵ اصل اساسی معماری نوین او در ویلا ساووا، درپوآسی در سال ۳۱- ۱۹۲۹، مشخص شده است.
- ۱۹۲۴: خانه اِشرودر، اوترخت، اثر ریتولد: به شیوه دستیل.
- ۶- ۱۹۲۵: ساختمان مدرسه باهوس، دسوا، آلمان، اثر گروپیوس.
- ۱۹۲۸: تأسیس کنگره بین‌المللی معماری مدرن [CIAM].
- ۱۹۳۰: شکل‌گیری ساخت‌شناسی در بریتانیا.

- ۱۹۳۲: دوره‌ای که نخستین بار از «سبک بین‌الملل» استفاده گردید.
- ۱۹۵۱: جشنواره بریتانیا.
- ۱۹۵۲: تکمیل خانه لور، در نیویورک: نخستین نمونه از یک آسمان خراش با دیوارهای تیغه‌ای، واقع بر روی یک صفت.
- ۱۹۵۶-۶۲: ترمینال TWA، در فرودگاه جان کندی، نیویورک، اثر ارو سرینن.
- ۱۹۵۹-۷۳: خانه اپرای سیدنی، استرالیا، اثر (پورن) اوتزون.
- ۱۹۶۰: احداث برازیلیا، پایتخت جدید برزیل.
- ۱۹۶۷: نمایشگاه جهانی ۶۷ در مونترآل: با گنبد ژئودزیکی اثر فولر.
- ۱۹۷۲: برج کیسولی ناکاگین، در توکیو، اثر کوروکاوا: معماری متابولیستی.
- ۱۹۷۲-۷۸: مرکز ژرژ پومپیدو، در پاریس، اثر رنزویانو و ریچارد راجرز. مرکز هیلینگدان، اثر ماتيو، جانسون مارشال و همکاران.

یادداشت مترجمین

جای خوشوقتی بسیار است که کتاب حاضر پس از سال‌ها کار مستمر و پژوهش و مطالعه‌ی فراوان، سرانجام به مرحله‌ی طبع رسید. انتشار این کتاب در حال حاضر حاصل تلاش دسته‌جمعی تمام کسانی است که صمیمانه در آماده‌سازی آن کوشیدند. درباره‌ی دامنه‌ی موضوعی کتاب حاضر، عنوان کتاب و فهرست موضوعی مطالب خود به‌تنهایی گویا است. اما ترجمه کتابی به این عظمت مستلزم اتخاذ پاره‌ای شیوه‌ها بود که مترجمین خود را موظف می‌دانند توضیحاتی در این خصوص ارائه دهند. صورت فارسی تمام اعلام این کتاب با مراجعه به منابع معتبر عمومی و تخصصی معماری و به فارسی و انگلیسی، و با اطمینان از صحت آنها برگزیده و به کار برده شده است. از آنجا که پیدا کردن معادل دقیق برای هزاران اصطلاح تخصصی در این عرصه‌ی گسترده، مراجعه به ده‌ها کتاب مرجع به زبان انگلیسی یا فارسی را می‌طلبد، لذا در کنار ترجمه، گستره‌ی کار پژوهشی عظیمی برای مترجمین باز شد که یک فرصت مطالعاتی استثنایی بود.

واژه‌نامه‌ای که در پایان کتاب ارائه شده، مربوط به اصل کتاب (و به زبان انگلیسی) است، اما ترجمه‌ی کلیه‌ی اصطلاحات و واژه‌های آن‌را، مترجمین انجام داده و واژه‌نامه‌ی فارسی به انگلیسی آن نیز الحاقی مترجمین است.

تمام مطالب پاورقی‌ها در کلیه‌ی صفحات، اثر مترجمین بوده است که کار پژوهشی گسترده را ضروری گردانید. تمام اصطلاحات و مطالبی که داخل ( ) آورده شده الحاقی مترجمین بوده، اما اصطلاحاتی که داخل [ ] آمده در متن اصلی کتاب موجود می‌باشد. از آنجا که تقسیم‌بندی مطالب این کتاب توسط مؤلف، نوعی تقسیم‌بندی مکانی است، به‌نظر می‌رسد جستجوی مطالب در زمینه‌ی آثار معماری در آن، کاری آسوده باشد. کلیه‌ی واژه‌هایی که ترجمه‌ی آن در بخش واژه‌نامه‌ها آمده با علامت * مشخص شده‌اند.

در آخر لازم می‌دانیم از زحمات تمام کسانی که در این امر اینجانبان را یاری رساندند به‌خصوص جناب آقای مجیدرضا زرویی مدیریت انتشارات فدک ایساتیس، ویراستار فنی خانم دکتر فرح حبیب، آقای امیربهادر میرحسینی (دانشجوی مهندسی معماری پیام‌نور یزد) و خانم مهدیه رحمانیان (دانشجوی مقطع کارشناسی مترجمی زبان انگلیسی پیام‌نور مرکز یزد) کمال تشکر را داشته باشیم چراکه،

"من لم یشکر المخلوق، لم یشکر الخالق"

مهندس سعیده حسینی‌زاده مهرجردی

دکتر شهریار طاووسی تفرشی

تابستان ۱۳۹۱

فهرست مطالب

فصل ۱ نخستین تمدن‌ها ۱

بین‌النهرین و ایلام ۳

آناتولیا ۴

آشور و بابل جدید ۵

ایران و امپراطوری ساسانی ۷

فصل ۲ مصر باستان ۹

دوره‌ی پادشاهی کهن ۱۷

دوره‌ی پادشاهی میانه ۱۹

دوره پادشاهی جدید ۲۰

معماری دوره رومی و دوره بطالسه ۲۵

معابد گذشته ۲۵

فصل ۳ یونان باستان ۲۷

تمدن‌های اژه‌ای ۳۷

آتن ۳۹

محوطه‌های پرستشگاهی (مقدس) یونان ۴۶

ایتالیا، جزیره‌ی سیسیل و آسیای صغیر ۴۹

فصل ۴ روم باستان ۵۱

روم ۵۷

ایتالیای خارج از رم ۶۹

فصل ۵ آسیای جنوبی سبک‌های (آئینی) هندو، بودا و جین ۷۵

- هند و پاکستان ۷۹
- سريلانكا ۸۷
- نپال، تبت و برمه ۸۹
- جاوه ۹۰
- كامبوج: سبک خمر ۹۲

فصل ۶ چین و ژاپن ۹۳

- چین ۹۳
- ژاپن ۱۰۳

فصل ۷ آمریکای ماقبل کلمب (آمریکا پیش از کشف توسط کریستف

کلمب) تمدن‌های اولیه‌ی آمریکای مرکزی و جنوبی ۱۱۳

- از تئوتیهواکان تا آزتک‌ها ۱۱۵
- منطقه‌ی مایا ۱۱۷
- آمریکای جنوبی ۱۲۰

فصل ۸ سبک‌های صدر مسیحیت و بیزانس ۱۲۱

- سبک‌های صدر مسیحیت و بیزانس ۱۲۱
- رم ۱۲۷
- ونیز و جزیره‌ی سسیل ۱۳۳
- استانبول، یونان و (شبه جزیره) بالکان ۱۳۵
- خاورمیانه و ارمنستان ۱۳۹
- روسیه ۱۴۰

فصل ۹ اسلام در معماری جهان اسلام ۱۴۱

- خاورمیانه‌ی غربی ۱۴۷

ایران ۱۵۱
سیک‌های سلجوقی و عثمانی ۱۵۳
شمال غرب آفریقا و اسپانیا ۱۵۹

فصل ۱۰ رومانسک ۱۶۱

ایتالیا ۱۶۵
فرانسه ۱۷۱
بریتانیا؛ آنگلو- ساکسون و نورمان ۱۷۴
اسکاندیناوی ۱۷۷
قلاع واقع در سرزمین‌های مقدس ۱۷۹
اسپانیا و پرتغال ۱۷۹

فصل ۱۱ گوتیک ۱۸۱

فرانسه ۱۹۳
انگلستان ۱۹۷
دیگر کلیساهای جامع ۱۹۸
اروپای مرکزی و شرقی ۲۰۲
کشورهای نواحی پست ۲۰۵
اسکاندیناوی ۲۰۷
اسپانیا و پرتغال ۲۰۷
ایتالیا ۲۰۹

فصل ۱۲ رنسانس ایتالیا ۲۱۱

فلورانس ۲۱۶
رم ۲۲۰
ونیز و ویکنزا ۲۲۵

فصل ۱۳ گسترش رنسانس ۲۳۱

فرانسه ۲۳۱

- اسپانیا و پرتغال ۲۳۶
- کشورهای نواحی پست ۲۳۹
- اروپای مرکزی ۲۴۱
- بریتانیا ۲۴۳
- اسکاندیناوی ۲۴۸
- روسیه ۲۴۸

فصل ۱۴ باروک و نئوکلاسیسیسم ۲۴۹

- رم ۲۵۳
- دیگر شهرهای ایتالیا ۲۵۶
- فرانسه ۲۵۹
- اتریش و چکسلواکی ۲۶۴
- آلمان ۲۶۶
- اسپانیا و پرتغال ۲۶۹
- روسیه ۲۸۰
- آمریکای مستعمراتی ۲۸۱
- باروک ایبری-آمریکایی ۲۸۳

فصل ۱۵ قرن نوزدهم ۳۰۵

- زمینه‌های تاریخ‌گرایی ۲۸۷
- بریتانیا ۲۸۹
- فرانسه ۲۹۳
- آلمان و اتریش ۲۹۵
- روسیه و اروپای شرقی ۲۹۷
- کشورهای نواحی پست ۲۹۸
- ایتالیا ۲۹۹
- دانمارک ۳۰۰
- ایالات متحده آمریکا و کانادا ۳۰۱

فصل ۱۶ گردش قرن ۳۰۷

- بریتانیا ۳۱۱

ایالات متحده آمریکا ۳۱۳
فرانسه و ایتالیا ۳۱۵
اسپانیا ۳۱۷
بلژیک و هلند ۳۱۸
آلمان و اتریش ۳۱۹
اسکاندیناوی و لهستان ۳۲۱

فصل ۱۷ مدرن ۳۲۳

بریتانیا ۳۲۹
معماری مذهبی و آموزشی ۳۳۲
آلمان و اتریش ۳۳۳
اقدامات بعد از جنگ ۳۳۴
هلند و بلژیک ۳۳۵
فنلاند ۳۳۷
سوئد و دانمارک ۳۳۸
ایتالیا ۳۴۰
فرانسه و سوئیس ۳۴۱
کانادا ۳۴۴
ایالات متحده آمریکا ۳۴۵
آمریکای لاتین ۳۵۰
هند، ژاپن و استرالیا ۳۵۲

فصل ۱۸ پست مدرنیسم ۳۵۵

پلورالیسم ۳۵۷
ایالات متحده آمریکا ۳۵۸
بریتانیا ۳۶۰
فرانسه ۳۶۳
آلمان ۳۶۵
اتریش ۳۶۶
هلند ۳۶۶

- سوئیس ۳۶۷
اسکاندیناوی ۳۶۷
فنلاند ۳۶۷
ژاپن ۳۶۸
کشورهای حاشیه خلیج فارس ۳۶۹
آسیای جنوب شرق و استرالزی ۳۷۰

فصل ۱۹ پلورالیسم معاصر ۳۷۳

- اسپانیا و پرتغال ۳۷۵
نروژ ۳۷۸
سوئیس ۳۷۹
آلمان ۳۸۱
هلند ۳۸۳
بریتانیا ۳۸۳
ایالات متحده ۳۸۵
ژاپن ۳۸۶
منابع و مراجع ۳۸۹
واژه‌نامه‌ی انگلیسی به فارسی ۳۹۱
واژه‌نامه‌ی فارسی به انگلیسی ۴۰۲
فهرست الفبایی ۴۰۹